

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
10/2023		13.02.2023

Saksbehandler: Kristin Sandaa
Hjemmel:

Utredning omsorgstjenester Øresvik krets

Saksopplysninger

<Kommunestyrets vedtak 83/2022

Utredning av behov for omsorgstjenester i Øresvik krets ift hjemmehjelp/praktisk bistand og hjemmesykepleie mtp stillingsbehov>

<Kommunestyret har på forslag fra representanter bedt om at administrasjonen skal utrede behov for omsorgstjenester i Øresvik krets. Behov for tjenester er i denne sammenheng tolket som innvilgede timer i gyldige vedtak.

Vestre Sørfjord er en grunnkrets sør i Rødøy kommune, det bor 123 personer i denne kretsen i 2022 hentet fra tall fra SSB. Gjennomsnittlig er 30% av innbyggere i Rødøy kommune over 67 år hentet fra tall i Framsikt analyse. Dette vil si at 37 personer vil være over pensjonsalder i denne kretsen.

Kretsen er for øvrig knyttet til fastlandet med direkte veiforbindelse. Mange innbyggere i Øresvik benytter seg av tjenester i Lurøy kommune, men det har hittil ikke vært mulig å få kjøpe omsorgstjenester fra Lurøy kommune og det er ingen indikatorer på at dette vil forandre seg i nær fremtid. Tjenester som gis i Øresvik krets må derfor gis ut fra omsorgsbasen knyttet til Alderstun, noe som medfører betraktelig reisevei og dertil vansker med å sørge for forsvarlighetskravet ved forhøyet behov for tjenester, dette på lik linje med andre kretser i sone 5.

Det er per dags dato innvilget følgende tjenester i Øresvik krets

- 5 timer praktisk bistand per uke
- 5 timer personlig bistand per uke
- 14 timer andre tjenester per uke

Dette gir i sum 24 timer per uke noe som utgjør ca 64% stilling om man tar utgangspunkt i 37,5 timers uke.

Det vises ellers til serviceerklæringene for Rødøy kommune for nærmere beskrivelse av de ulike tjenestene.

Tildeling av tjenester i helse og omsorg gjøres konsekvent basert på enkeltvedtak. Omsorgstjenesten mottar først en søknad om helse og omsorgstjenester, deretter foretas kartlegging og ut fra denne utmåles tjenester som er i samsvar med formålet i gjeldende lovverk.

Barn kan ha store hjelpebehov som utløser mye tjenester og mange eldre på nitti kan klare seg fint hjemme uten hjelp fra det offentlige. Dette betyr at det er vanskelig å spå i fremtidige omsorgsbehov, det er ikke mulig å vite hvilke eldre som vil klare seg lenge hjemme uten særlige tjenester og det er ikke mulig å vite om en ulykke eller annet plutselig kan sette et yngre menneske i en situasjon hvor han eller hun har behov for tjenester.

Tradisjonelt vet vi jo allikevel at eldre på grunn av reduserte evner til å ivareta seg selv oftest utløser flere tjenester enn yngre. Der hvor yngre mennesker som har vært utsatt for en ulykke eller har medfødte funksjonshemminger eller andre diagnoser kan det allikevel ofte betyr svært store behov for tjenester når det først er behov for tjenester med bemanningsfaktor 2:1 som noe av det som er mest ressurskrevende.

Når omsorgstjenesten mottar en søknad om tjenester kartlegges søkers funksjonsnivå gjennom verktøy fra Digipro helse og IPOS, vi får da et bilde på hva søker klarer selv og hva søker trenger hjelp til. Dersom kartleggingen viser at søker har behov som utløser tjenester etter helse og omsorgstjenesteloven er det da kommunens ansvar å sørge for at disse blir gitt forsvarlig.

Om søker kan ivaretas gjennom ukentlige besøk, andre ordninger og/eller velferdsteknologi er det uproblematisk å sørge for forsvarlige tjenester til innbyggere i Øresvik krets og i stor grad også andre kretser i sone fem.

Om søker bor i slik nærhet til omsorgsbasene i kommunen at de daglig kan få bistand fra hjemmesykepleien er det forsvarlig å innvilge tjenester i henhold. Om søker har behov for bistand på natt som ikke kan følges opp av velferdsteknologi er det ikke lengre forsvarlig at søker kan bo hjemme og tjenester kan da bare gis i tråd med forsvarlighetskravet inne på ett av omsorgssentrene eller i nær tilknytning.

Det er også ulike graderinger i hva som kan sies å være utgangspunktet for forsvarlige tjenester på de to omsorgssentrene. På Alderstun er det døgnbemannet med sykepleier, på Røddøya omsorgssenter er det døgnbemanning, men ikke med sykepleier. Om pasienter med behov for sykepleier på natt fortsatt gis tjenester/opphold på Røddøya omsorgssenter ser vi det gjerne igjen i bruk av overtid på sykepleiere som da må rykke ut utenom arbeidstid for å sørge for å møte kommunens.

Så lenge omsorgstjenesten i Røddøy kommune er lokalisert fra to omsorgssentre i kommunen og infrastruktur og intern transport er av en slik karakter som den er i dag vil det derfor være vanskelig å sørge for forsvarlige tjenester så snart innbyggere i disse kretsene har behov for personlig bistand daglig sekundært også tjenester på natt.

Om man skal vurdere en annen struktur på omsorgstjenestene hvor enkeltpersoner blir ansatt i ulike kretser for å sørge for tjenester til personene i den kretsen er det allikevel ulike vurderinger kommunen må gjøre for å sørge for forsvarlighetskravet. Disse vil være følgende:

1. Stillingsstørrelser
100% stilling vil allikevel bare jobbe maksimalt fem dager per uke. Hva gjør vi med pasientene på fridager? Om vi skal kunne ha folk til å kunne bo hjemme med daglig behov for hjemmesykepleie må det derfor minimalt ansettes to personer som kan avløse hverandre for å kunne gi tjenester alle ukens dager. Vi vil fortsatt ikke kunne bemanne opp på natt uten større personalgruppe, noe som uansett betyr at innslagspunktet for når tjenester må gis på omsorgssentrene nås på et relativt tidlig tidspunkt.
2. Sårbarhet ved ferieavvikling og annet fravær
Hvordan sørge for at hjemmeboende med avgjørende behov for tjenester blir gitt forsvarlige tjenester ved korttidsfravær og annet som ikke kan planlegges for. Det er stor sårbarhet knyttet til å ha få ansatte. Det vil være uholdbart å ha hjelpetrengende personer boende hjemme uten å få gitt grunnleggende tjenester. Lang reisevei, personalmangel, potensielt stengte veier, ferge og annet gjør det vanskelig å møte disse tjenestene innenfor kravet fra omsorgsbasen på Alderstun
3. Økonomi
Hva gjør vi med personalet vi ansetter dersom behovet i kretsen endrer seg. Om det plutselig er ingen pasienter med behov for daglig tilsyn er det vanskelig å si opp ansatte også med endringsoppsigelse til andre arbeidsforhold og vi risikerer da å betale for relativt store stillingsstørrelser som ikke blir brukt.
4. Rekruttering
Dette er allerede det mest krevende området for helse og omsorgstjenesten i dag, noe som gjelder for helse og omsorgstjenester i hele landet. Når vi allerede sliter med rekruttering til

å sørge for gode nok tjenester i dag er det vanskelig å se for seg hva ansettelse av enkeltpersoner i de ulike kretsene vil gi av utfordringer i forhold til dette fremover.

Per i dag har vi innbyggere fra Øresvik krets på omsorgssentrene, men disse er ikke tatt med i timetallet over. Det er ikke mulig å redegjøre for behov her uten å komme i konflikt med taushetsplikt. Men samlet sett for hele kommunen har vi ca 26 personer som bor på eller i nær tilknytning til omsorgssentrene i dag. Dette utgjør ca 26% av innbyggere i kommunen over 80 år ifølge tall fra Framsikt analyse. Det er ikke særlig avvik i dette tallet fra tallet i Øresvik.

Det er gjennom samtaler med eldre i Øresvik krets og ansatt i helsestasjon for eldre kommet frem informasjon som tilsier at det kan komme søknader/ er kommet søknader om økte tjenester på nivå med daglig tilsyn med personlig bistand. Det er således indikasjoner på at det kan være behov for mer tjenester i Øresvik enn det som er kartlagt per d.d. Alle søknader behandles fortløpende.

Ut over dette er det også kommet frem ønske om større trygghet og mulighet for å bo lengre hjemme av flere av de som har vært i samtalene. Samtalene er gått ut som et tilbud til alle innbyggere i kommunen født før 1945.

Tilsynsmyndighet for å etterse at kommunen leverer lovpålagte og forsvarlige tjenester er Statsforvalteren i Nordland. Dersom en klage på vedtak om tjenester blir omgjort av Statsforvalteren vil kommunen stå en situasjon hvor vi vil bli pålagt å levere tjenester. Det har foreløpig ikke vært klagesaker oppe til vurdering hos Statsforvalteren av tjenester i Vestre Sørfjord, men om det skulle komme vil vi alltid bli etterprøvd på forvarlighet i tjenestene som bli gitt.

Omsorgstjenester i Øresvik har tidligere vært behandlet i følgende kommunestyresaker:

1. K- sak 049/ 2017 struktur i helse og omsorgstjenesten
 2. K- sak 047/ 2018 Vurdering av omsorgstun i Øresvik krets
 3. K- sak 065/ 2020 Omsorgstjenester sone 5
 4. K- sak 079/ 2020 Omsorgstjenester sone 5, valg av konsept
- >

Kommuneplanens samfunnsdel legger følgende relevante føringer for omsorgstjenesten

- Demensvennlig samfunn
- Helsestasjon for eldre
- Gi flest mulig døgnkontinuerlige hjemmetjenester og gode responstjenester
- Bruke velferdsteknologi for å utvide tjenestetilbudet
- Ha demensteam
- Ha tilstrekkelig med plasser på omsorgssentrene

Kommunen overordnede ansvar er å sørge for at personer som oppholder seg i kommunen skal tilbys nødvendige helse og omsorgstjenester. Vurderingen av nødvendige tjenester styres av krav om forvarlighet>

Vurderinger

Det vurderes at behov for omsorgstjenester i Øresvik per d.d. er på 64% stilling om alle tjenester som gis i området er inkludert. Det er tvilsomt om alle tjenester som i dag gis kan omgjøres til praktisk eller personlig bistand og timetallet på tjenester vil da bli lavere, så også antatt stillingsprosent.

Dette timetallet/ stillingsprosenten kan endre seg raskt. Nye søknader kommer til helse og omsorgstjenesten hver uke og folk som i dag mottar tjenester kan få endring i sine behov. Det er ikke mulig å si noe konkret om hvordan behovet vil være fremover, men det er grunn til å tro at behovet for omsorgstjenester vil øke i denne kretsen i takt med befolkningen for øvrig.

Det har vært gjennomført samtaler med eldre i denne kretsen med ansatt i helsestasjon for eldre. Det er kartlagt at flere i kretsen ønsker seg større grad av mulighet til å bo lengre hjemme med mulighet for daglig tilsyn av hjemmesykepleie og økt trygghet i hverdagen.

Konklusjon og anbefaling

Det anbefales at kommunestyret tar saken til orientering.

Dersom dagens modell for omsorgstjenester i Rødøy kommune skal tas opp til vurdering anbefales det at dette gjøres i en større sammenheng med andre også kretser i sone 5. Dette bør i så tilfelle vurderes opp mot dagens økonomiske situasjon i Rødøy kommune, behov for miljøtjeneste samt dagens drift ved omsorgssentrene.

Kommunedirektørens innstilling

1. Kommunestyret tar utredningen av behov for omsorgstjenester i Øresvik krets til orientering.

Rødøy kommune, 23.01.2023

Einar Arild Hauge
Kommunedirektør

Kristin Sandaa
Helse- og omsorgssjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Bærekraftsmål

 <p>1 UTRYDDE FATTIGDOM</p> 	<p><i>Fattigdom handler om mangel på trygghet, forutsigbarhet, valgmuligheter og innflytelse. For å bekjempe fattigdom må den økonomiske veksten være inkluderende og fordeles jevnere blant land og befolkning. Den må skape bærekraftige jobber, og gi like muligheter til alle.</i></p>
 <p>2 UTRYDDE SULT</p> 	<p><i>Sult og feilernærning er den største helsetrusselen på verdensbasis. Matsikkerhet er å ha tilgang til nok mat, trygg mat og næringsrik mat, for å kunne leve et aktivt og sunt liv. Matsikkerhet handler både om hvor mye mat som er tilgjengelig i et samfunn og i hvilken grad mennesker har tilgang til den.</i></p>
 <p>3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET</p> 	<p><i>Gjennom forebygging, behandling og å fremme mental helse og livskvalitet, skal arbeides med å redusere antall mennesker som dør for tidlig med en tredjedel innen 2030 (ikke smittsomme sykdommer og trafikkuhell), samt forebygge psykiske lidelser som angst, depresjon og selvmord.</i></p>

<p>4 GOD UTDANNING</p> 	<p>En god utdanning er grunnlaget for å forbedre menneskers liv. For å nå bærekraftsmålene trenger vi en skole som viser hvordan verdens utfordringer henger sammen. Bærekraftig utvikling som tverrfaglig tema skal legge til rette for å forstå grunnleggende dilemmaer og utviklingstrekk i samfunnet, samt hvordan de kan håndteres.</p>
<p>5 LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE</p> 	<p>Ulikhet mellom menn og kvinner er spesielt synlig i fremtredende posisjoner. 1 av 3 kvinner rammes av fysisk eller seksuell vold. Seksuell og reproduktiv helse vektlegger muligheten til å leve ut sin seksualitet uten tvang eller diskriminering, samt muligheten for selvbestemmelse innen reproduktivitet.</p>
<p>6 RENT VANN OG GODE SANITÆRFORHOLD</p> 	<p>Fokus på bedre forvaltning av vannressurser lokalt, nasjonalt, regionalt og globalt, ved å måle graden av tilgang til rent vann og gode sanitærforhold. Dette innebærer målingen av hvor mye vann som blir brukt, hvor mye som er vernet og renset og gjenvunnet.</p>
<p>7 REN ENERGI TIL ALLE</p> 	<p>Energi er den største bidragsyteren til klimaendringer, gjennom utslipp av CO2 og andre klimagasser. Tilgang til energi står i sentrum av så nær som alle utfordringer og muligheter vi møter i dag. Det kan dreie seg om jobber, sikkerhet, klimaendringer, matproduksjon eller muligheter for økt inntekt.</p>
<p>8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST</p> 	<p>Å skape økonomisk vekst og nye arbeidsplasser gjennom anstendig arbeid er en forutsetning for bærekraftig utvikling. Anstendig arbeid er i FNs bærekraftsmål beskrevet som: arbeid som er produktivt, arbeid som gir en rettferdig inntekt, sikkerhet på arbeidsplassen og sosial beskyttelse til familier.</p>
<p>9 INDUSTRI, INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR</p> 	<p>Infrastruktur er den underliggende strukturen som må være på plass for at et samfunn skal fungere. Infrastruktur er en forutsetning for økning i vekst og produktivitet, og for forbedringer i utdannings- og helsetilbud. Teknologi og innovasjon anses som drivere til å løse miljømessige utfordringer.</p>
<p>10 MINDRE ULIKHET</p> 	<p>For å kunne skape en bærekraftig utvikling må vi redusere ulikheter mellom land, og innad i land. En rettferdig fordeling av et lands ressurser er nødvendig for å redusere fattigdom og skape stabile samfunn. Samtidig øker forskjellene mellom dagens befolkning både gjennom ulikhet i inntekt og formue, og i tilgang til skole, helsehjelp og muligheter.</p>
<p>11 BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN</p> 	<p>Urbanisering kan bringe med seg innovasjon og større effektivitet som igjen skaper økonomisk vekst i et land. Samtidig fører den raske urbaniseringen til at mange kjemper om de samme ressursene. Vanlige utfordringer i byer: for mye trafikk og luftforurensning, for lite penger til offentlige tjenester og mangel på gode boliger.</p>
<p>12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON</p> 	<p>Bærekraftig produksjon innebærer å minske ressursbruk, miljøødeleggelse og klimagassutslipp når en lager en vare. I dag forbraker vi mer enn hva som er miljømessig bærekraftig. For å sikre gode levekår for nåværende og fremtidige generasjoner må også hver enkelt forbruke andre livsstil.</p>
<p>13 STOPPE KLIMAENDRINGENE</p> 	<p>Klimaendringer er et globalt spørsmål og kjenner ingen landegrensener. Derfor må vi også finne globale løsninger. I tillegg til å kutte i utslipp og fange og lagre CO2, må det satses langt mer på annen ren energi. 2 graders temperaturøkning er grensen for hva naturen kan tåle. Stiger temperaturen mer enn det vil klimaendringene bli ukontrollerbare.</p>

<p>14 LIVET I HAVET</p> 	<p><i>Marine næringer er viktige for å dekke økende etterspørsel etter mat, energi og medisin i framtiden. Slik byr havet også på muligheter for nye arbeidsplasser og økonomisk vekst. Regn, drikkevann, været, klimaet, mye av maten vår og til og med lufta vi puster inn er til syvende og sist regulert av havet.</i></p>
<p>15 LIVET PÅ LAND</p> 	<p><i>Over 80 prosent av alle dyr, planter og insekter som lever på land, bor i skogen. Målets hovedfokus er å bevare klodens biologiske mangfold, fremme bærekraftig bruk av ressursene og dele godene av genetiske ressurser rettferdig.</i></p>
<p>16 FRED, RETTFERDIGHET OG VELFUNGERENDE INSTITUSJONER</p> 	<p><i>Oppnå en betydelig reduksjon i alle former for vold, stanse overgrep og utnyttning, samt fremme rettsstaten. Utvikle velfungerende, ansvarlige og åpne institusjoner på alle nivåer som gir lydhøre, inkluderende, med-bestemmende og representative beslutningsprosesser. Målet skal også fremme og håndheve ikke-diskriminerende lover og politikk for bærekraftig utvikling.</i></p>
<p>17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE</p> 	<p><i>For å lykkes med bærekraftsmålene trengs det nye og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling. Å gjøre tilgjengelig informasjon og kommunikasjon til innbyggerne i et land er også et viktig punkt på dette målet.</i></p>

<Vennligst ikke slett noe etter denne linjen>